

sammenkaldt og ledet dem; thi vi vide Alle, at nogle Folk kunne sammenkalde og lede Møder i een Retning, Andre i en anden, og man har her slet ingen Sikkerhed for, at de, der have sammenkaldt og ledet disse Møder, klart have fremstillet Forholdet saaledes, som det virkelig er bestaaffent. Naar endelig den ærede Minister har villet trøste os med, at Folkethinget kunde hjælpe de enkelte Misfornøiede, der ikke kunne bekvemme sig til at indordne sig under Forholdene som slesvigiske Borgere, saavidt jeg forstod ham, ved at købe Giendomme til dem i Danmark, som man kunde forære dem, thi ellers veed jeg ikke, hvad Meningen skulde være, saa lægger den ærede Minister ikke Mærke til, at hans Trøst i denne Retning er overmaade fattig, naar man erindrer, hvorledes han ved enhver Leilighed omtaler Regjeringens Laas for Pengesæksen, og at man ikke måa glemme, at Rigsdagen kun har Nøglen til den ene Laas, medens Regjeringen har Nøglen til den anden. Naar man stiller sig dette klart for Die, vil man see, hvor ringe Trøst der heri ligger for Folkethinget eller for de Vedkommende, om hvem her er Tale, og jeg kan derfor ikke Andet end paa det Barmeste anbefale Dagsordenens Vedtagelse.

Tscherning: Det er ikke min Hensigt at fraraade Dagsordenen; jeg haaber, at vi Allesammen, Regjeringen indbefattet, skulle komme til at see, at, saaledes som Sagen nu staar, vil det være den taaleligste Udvei, uagtet det maaffee fordærver en helbig Afgjørelse af en praktisk nyttig Sag, men i een Retning har Sagen dog stillet sig yderst vanskelig for mig, idet vi nemlig ere komne til at omtale Slesvig, som om det saa at sige var et Land, hvor Borgere ikke kunde boe, og det ligeoverfor, at vi daglig see, at høitstaaende Mænd, Mænd, der have været ansatte som Embedsmænd her i Landet, søge deres Levebrød der og undergive sig den slesvigiske Lov og den slesvigiske Tilstand. Hvilken Skygge kaste vi ikke derved paa alle disse Medborgere! Hvad driver dem til Slesvig? Om Nogle er det endog blevet sagt, at de gif derhen for den gode Sags Skyld og i den gode Sags Tjeneste. Vi måae jo dog vel lægge Mærke til, at, naar vi her tale om

Slesvig, saa tale vi om Forhold i selve Landet, i selve Monarchiet, og om Forhold, som mangs soldige af vore Medborgere daglig ønske, at kunne undergive sig, fordi de der finde Levebrød og Udkomme. (En Stemme: Levebrød!) Ja, Levebrød! Vi maae huske paa, at vi daglig her have med Levebrød at gjøre, og at de spille en meget vigtig Rolle i vore Samsundsforhold; jeg siger ikke, at det er det Heldigste, men det er nu engang saaledes, og ved at omtale Slesvig paa den Maade, hvorpaa det her er steet, kaste vi en stor Skygge paa hele den Klasse af Mennesker, som daglig arbeide løs paa at skaffe sig Berettigelse der, paa at undergive sig de Forhold, som der findes, og paa at benytte dem, og benytte dem paa en meget streng Maade, efter deres Overbeviisning til Gavn for det slesvigiske Samfund; thi vi maae huske paa, at en heel Deel af de Ulemper i de slesvigiske Forhold, hvorover der her klages, i Religionsforhold o. s. v., for en væsentlig Deel udgaae fra de danske Embedsmænd, som ere komne derover; — det er Embedsmændene, hvoraf mange ere udgaaede fra Danmark og have taget Levebrød i Slesvig, som holde for, at Forholdene i Slesvig ordnes bedst i Statens Interesse, naar Lovene haandhæves med Strengthed. (Hør!). Ja, saaledes er virkelig den factiff bestaaende Tilstand. (Grundtvig: Ja, hvad beviser det?) Det beviser kun, at vi ikke maae antage, det forholder sig saaledes, som her er blevet sagt, at der ikke kan leves under den slesvigiske Lov paa en for Statsborgerne taalelig Maade, det beviser kun, at det Forslag, som vi allerede have voteret to Gange —, og det med samme Kjendskab til Forholdene, hvormed vi nu votere denne Dagsorden og skyde Forslaget tilside, har havt en forstandig Berettigelse, thi ellers havde vi ikke her i denne Forsamling kunnet votere det to Gange. Der er en stor Forskiel imellem at udsætte Sagen til en nærmere Undersøgelse og udtale sig i saa skarpe Udtryk imod Gavnligheden af det Forslag, som vi have voteret. Det Gnestte, jeg vilde ønske, er altsaa, at vor Beslutning til at gaae over til Dagsordenen ikke skal hidrøre fra en stærk Fordømmelse af Forhold, som vi ikke nøie kjende, og som vi